

Chulalongkorn Medical Journal

Volume 40
Issue 6 June 1996

Article 1

6-1-1996

ชุมแพทยจุฬา ตอนที่ 6

Chandhanee Itthipanichpong

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/clmjournal>

Part of the [Medicine and Health Sciences Commons](#)

Recommended Citation

Itthipanichpong, Chandhanee (1996) "ชุมแพทยจุฬา ตอนที่ 6," *Chulalongkorn Medical Journal*: Vol. 40: Iss. 6, Article 1.

DOI: <https://doi.org/10.56808/2673-060X.3215>

Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/clmjournal/vol40/iss6/1>

This Editorial is brought to you for free and open access by the Chulalongkorn Journal Online (CUJO) at Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Chulalongkorn Medical Journal by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

ปีที่สี่สิบของจุฬาลงกรณ์เวชสาร

“จุฬาลงกรณ์เวชสาร” เป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งที่เห็นสมควรบันทึกไว้ในปฐมประวัติวิวัฒนาการของคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยแห่งนี้ เป็นผลงานของชาวคณะแพทยศาสตร์ จุฬาฯ ที่มุ่งหวังจะเผยแพร่ความรู้วิชาการทางการแพทย์และจรรยาบรรณวิชาชีพในสายการแพทย์ โดยไม่จำกัดสถาบันที่ศึกษาหรือสังกัดในด้านวิชาการกับเพื่อให้แพทย์ทั้งหลายได้ใช้เป็นสื่อในการเผยแพร่และติดตามความก้าวหน้าด้านการแพทย์ คงมาตรฐานที่ดีในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม

“จุฬาลงกรณ์เวชสาร” ถือกำเนิดขึ้นในปี พ.ศ. 2497 โดยกลุ่มอาจารย์ของจุฬาในยุคสมัยนั้น เห็นว่าการเผยแพร่ผลงานวิชาการของแพทย์ไทยไม่ค่อยแพร่หลายด้วยปัจจัยหลายประการ ประการหนึ่งที่สำคัญนั้นก็คือปัญหาวารสารที่จะลงตีพิมพ์ ด้วยการเขียนเรื่องไปขอลงในวารสารต่างประเทศ เนื้อหาต้องดี น่าสนใจและภาษาที่ใช้เขียน หากจะตีพิมพ์ในวารสารภาษาไทยที่ได้มาตรฐาน ในขณะนั้นก็มีเพียงจ.พ.ส.ท. และสารศิริราชซึ่งก็เพิ่งจะเริ่มออกในปี พ.ศ. 2493 อีกประการก็เพื่อเสริมมาตรฐานของแพทย์ที่จบไปแล้วในการฟื้นฟูความรู้ด้านวิชาการแพทย์ที่จบไปแล้วถ้าไม่ได้อยู่ในโรงเรียนแพทย์หรือโรงพยาบาลใหญ่ๆ มักไม่ค่อย

มีโอกาสและมีแหล่งให้ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม แต่วิชาการแพทย์นั้นก้าวหน้าอยู่ทุกวัน หากแพทย์ผู้ใดไม่ได้ติดตามหาความรู้เพิ่มเติมเลยอาจล้าสมัยและขาดมาตรฐานที่ดีของแพทย์ได้ในระยะเวลา 5-10 ปี

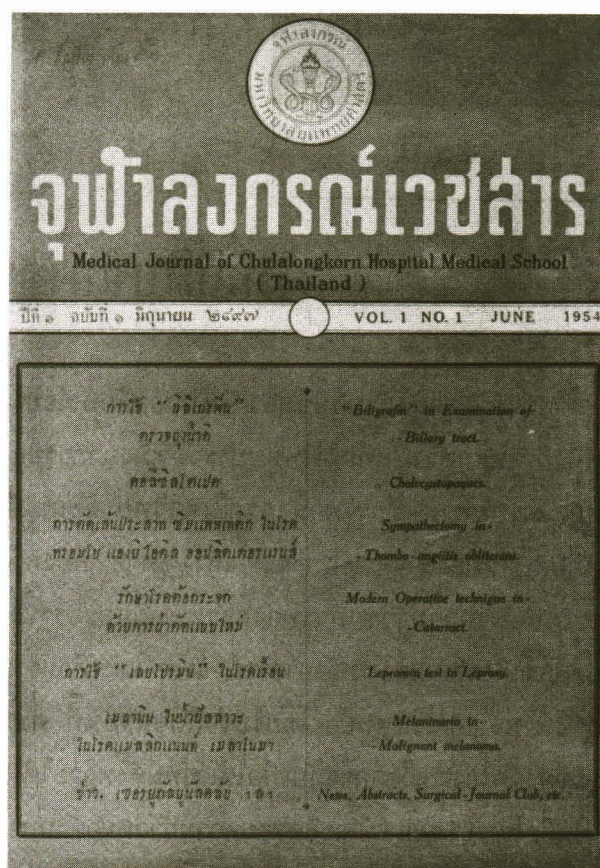
จุฬาลงกรณ์เวชสารได้ฝ่าฟันอุปสรรคที่สำคัญมาตลอด ทั้งในด้านปัญหา “ขาดบทความที่จะลงตีพิมพ์” และ “ขาดคนช่วยทำงาน” ผู้ที่ได้เสนอบทความทางวิชาการจำนวนมากรู้สึกไม่ค่อยอยากเขียน ทั้งๆ ที่ได้ลงทุนลงแรงไปอย่างมากแล้วในการศึกษาวิจัย หรือเขียนไม่ออก เพราะบทความวิชาการจะต้องปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมทั้งในด้านเนื้อหาและภาษาเขียนที่ใช้สื่อความหมาย จะเขียนไปตรงๆ แบบที่พูด ซึ่งมักเป็นภาษาไทยปนอังกฤษ ข้อความไม่ต้องกลั่นกรองไม่ได้แต่บรรณาธิการและคณะแต่ละยุคแต่ละสมัยได้หาวิธีการจนอุปสรรคหมดสิ้นไป ปัญหาขาดคนช่วยทำงานนั้น คณะบรรณาธิการได้พยายามให้ผู้บริหารคณะได้เห็นความสำคัญของงานและความจำเป็นที่จะต้องมีผู้ช่วยงานนอกเหนือไปจากกลุ่มอาจารย์ที่ได้เสียสละมาช่วยกันทำวารสาร จนในที่สุดคณะก็ได้จัดเจ้าหน้าที่ประจำเฉพาะจุฬาลงกรณ์เวชสารมาให้ 1 คน ในปี พ.ศ. 2519 ครั้นเมื่องานเจริญก้าวหน้าพัฒนาขึ้น จำเป็นต้องใช้เจ้าหน้าที่มากขึ้น คณะบรรณาธิการหาวิธีการต่างๆ

ปฐมแพทย์จุฬา 50 ปีนี้ เป็นบทความที่รวบรวมเรียบเรียงถึงประวัติ เหตุการณ์ ตลอดจนบุคคลสำคัญที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดตั้งคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และวิวัฒนาการของโรงเรียนแพทย์แห่งนี้จนเจริญรุ่งเรืองมาถึงปัจจุบัน บทความอาจไม่ได้บันทึกได้เรียงตามลำดับเหตุการณ์ หรือสมบูรณ์ครบถ้วน การกล่าวอ้างถึงถึงเฉพาะบางบุคคลก็ได้หมายความว่า ท่านผู้มีคุณูปการต่อคณะแพทยศาสตร์อีกหลายท่านจะไม่ได้มีส่วนสำคัญ แต่เป็นการหยิบยกเพียงบางส่วนบางตอน ตามที่ผู้เรียบเรียงจะสนใจหยิบยกขึ้นมา เพื่อเป็นการกระตุ้นเตือนให้ชาวแพทย์จุฬาฯ ได้รำลึกย้อนอดีต ในวาระที่คณะแพทยศาสตร์แห่งนี้ ได้ถือกำเนิดมาจนจะครบ 50 ปี ในปีพุทธศักราช 2540 นี้

มากมายเพื่อให้ได้เจ้าหน้าที่มาช่วยปฏิบัติงาน โดยที่ไม่ได้รบกวนส่วนราชการทางคณะแพทยศาสตร์เพิ่มขึ้นอีกเลย

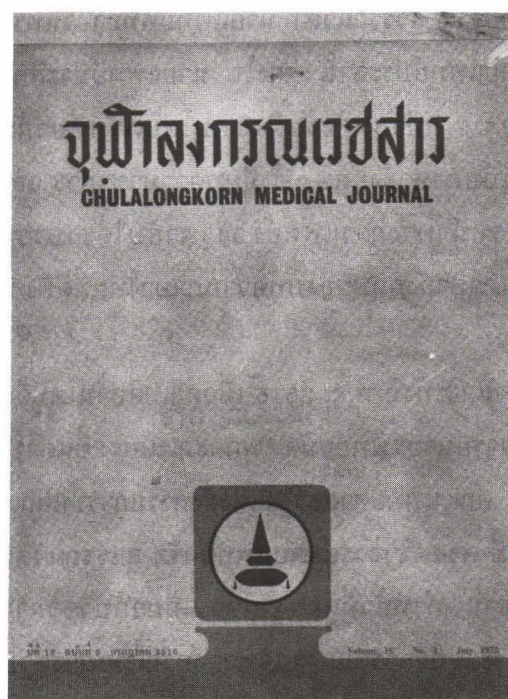
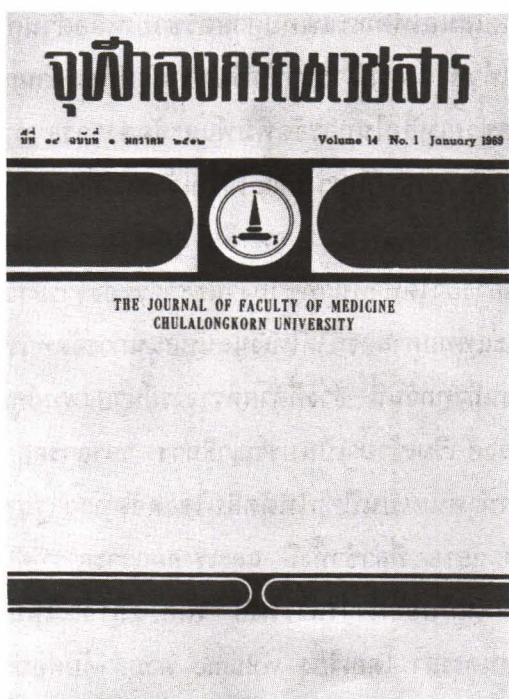
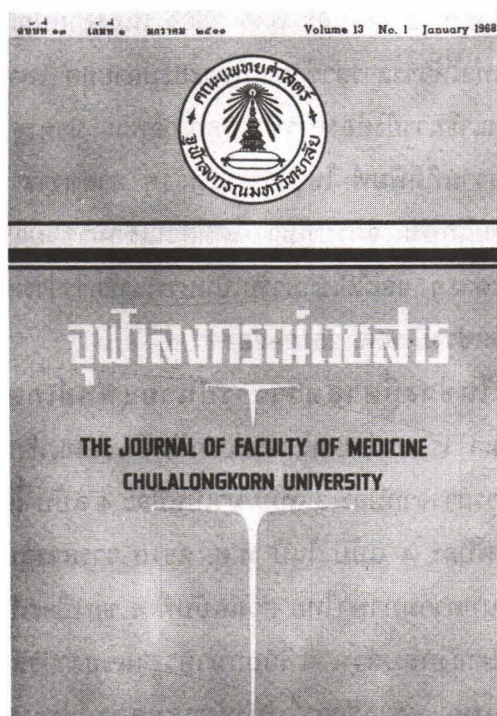
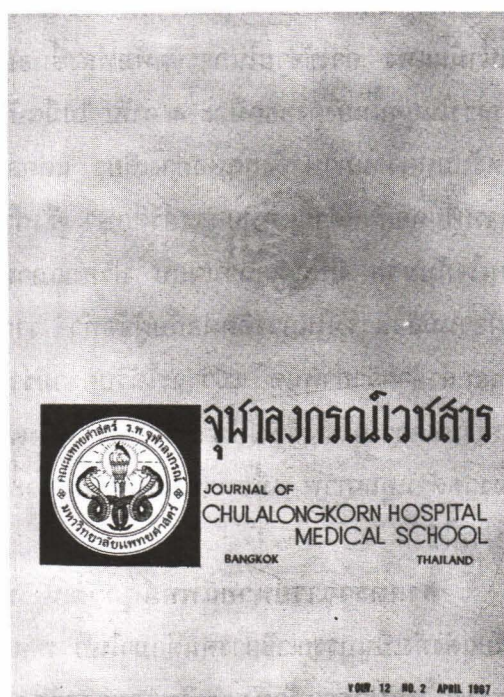
ศาสตราจารย์นายแพทย์เจลีญ วัชรพุกก์ นับเป็นผู้บุกเบิกในการจัดทำจุฬาลงกรณ์เวชสาร โดยหลังจากที่จัดตั้งคณะแพทยศาสตร์ขึ้นที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์สำเร็จในปี พ.ศ. 2490 นั้น แพทย์ส่วนหนึ่งที่ประจำอยู่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ก็ย้ายมาสังกัดคณะแพทยศาสตร์ ศาสตราจารย์นายแพทย์เจลีญ วัชรพุกก์ ก็เป็นหนึ่งในจำนวนนั้น ท่านได้ศึกษาวิชาแพทย์และฝึกอบรมด้านศัลยกรรมจากประเทศอังกฤษ ได้รู้ได้เห็นแนวทางการดำเนินงานด้านการแพทย์ที่ทันสมัยของประเทศแถบตะวันตก จึงได้เกิดความคิดที่จะออกวารสารการแพทย์ของจุฬาลงกรณ์ ตั้งแต่ประมาณปี พ.ศ. 2493 แต่เนื่องจากมีภารกิจมาก ประกอบกับมีความไม่พร้อมหลายประการ จุฬาลงกรณ์เวชสารฉบับแรกจึงออกตีพิมพ์ในเวลาอีกถึง 4 ปีต่อมา โดย จุฬาลงกรณ์เวชสาร ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 ออกในเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2497 จุดประสงค์นอกเหนือจากเพื่อเผยแพร่ความรู้วิชาการทางการแพทย์แล้ว ศาสตราจารย์นายแพทย์เจลีญ วัชรพุกก์ ยังได้แถลงไว้ในจุฬาลงกรณ์เวชสารฉบับแรกด้วยว่า เพื่อจะเผยแพร่ให้บุคคลอื่นที่ไม่ได้เกี่ยวข้องหรือยังไม่ทราบกิจการในคณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ให้เข้าใจดียิ่งขึ้น

ศาสตราจารย์นายแพทย์เจลีญ วัชรพุกก์ ได้ดำเนินการเป็นบรรณาธิการวารสารด้วยใจรักและความอุตสาหะ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2497 จนถึงปี พ.ศ. 2511 วารสารตีพิมพ์ปีละ 3 เล่ม อัตราค่าสมาชิก ปีละ 12 บาท การทำวารสารในระยะปลายยุคที่อาจารย์เป็นบรรณาธิการประสบอุปสรรคมากมายหลายประการ ทั้งในด้านการจัดหาบทความเพื่อลงตีพิมพ์ เงินอุดหนุนค่าพิมพ์ อีกทั้งความตั้งใจลึกๆ ที่ต้องการทำวารสารให้ได้คุณภาพดีที่สุด ไม่เป็นสองรองใครด้วย จึงต้องประณีตอย่างมาก ในส่วนของคณะแพทยศาสตร์ในขณะนั้นก็ยังเป็นระยะบุกเบิก จำนวนอาจารย์ก็มีน้อย แทบไม่พอสอนนักเรียน

ภาพที่ 1 จุฬาลงกรณ์เวชสารฉบับปฐมฤกษ์

แพทย์อยู่แล้ว ภาระงานของอาจารย์แต่ละท่านก็เต็มกำลังอยู่ แต่ด้วยความสามารถ และความอุตสาหะเพียรพยายามของบรรณาธิการและกลุ่มอาจารย์ที่ช่วยงาน ก็ช่วยให้ผลิตจุฬาลงกรณ์เวชสารที่มีเนื้อหาวิชาการอันเต็มไปด้วยคุณภาพและทันสมัยในช่วงนั้นออกมาได้ แม้ไม่สม่ำเสมอนัก ตัวอย่างเช่น รายงานการใช้สาร Biligraffin ตรวจงูน้ำดี การรักษาต่อกระเจกด้วยวิธีการผ่าตัดแบบใหม่ บทความส่วนใหญ่เป็นบทความภาษาไทย แต่ก็มีบางบทความที่เป็นภาษาอังกฤษล้วน เขียนโดยอาจารย์ของคณะแพทยศาสตร์ที่ได้ศึกษาจากต่างประเทศ หรือเขียนขึ้นระหว่างการฝึกอบรมดูงานในต่างประเทศ ค่าใช้จ่ายในการจัดพิมพ์ใช้เงินที่ได้จากการหาโฆษณาผลิตภัณฑ์ยาของบริษัท ห้างร้านต่างๆ ซึ่งก็เป็นภาระหนักสำหรับบรรณาธิการ ช่วงที่ศาสตราจารย์นายแพทย์เจลีญ เป็นบรรณาธิการ ได้งดตีพิมพ์วารสาร

ภาพที่ 2 ภาพหน้าปกจุฬาลงกรณ์เวชสารที่มีการเปลี่ยนแปลง
ระยะต่อมาในปี พ.ศ. 2510, 2511, 2512 และ 2516

ประจำปี พ.ศ. 2508 และ พ.ศ. 2509 เนื่องจากปัญหาอุปสรรคทำให้วารสารล่าช้ามากในระยะปลายยุค เพราะกองบรรณาธิการยังต้องการรักษาคุณภาพและมาตรฐานของบทความที่ดีพิมพ์ ในช่วงระยะหลังๆ ศาสตราจารย์นายแพทย์เกษม จิตรปฏิมา ได้มีส่วนเข้ามาช่วยแบ่งเบาภาระต่างๆ และได้เข้ามารับเป็นบรรณาธิการวารสารเต็มตัว ในช่วงปี พ.ศ. 2512-2515

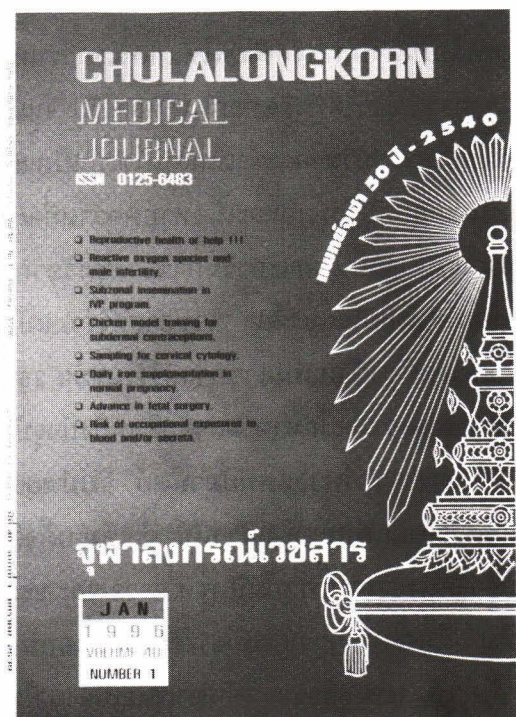
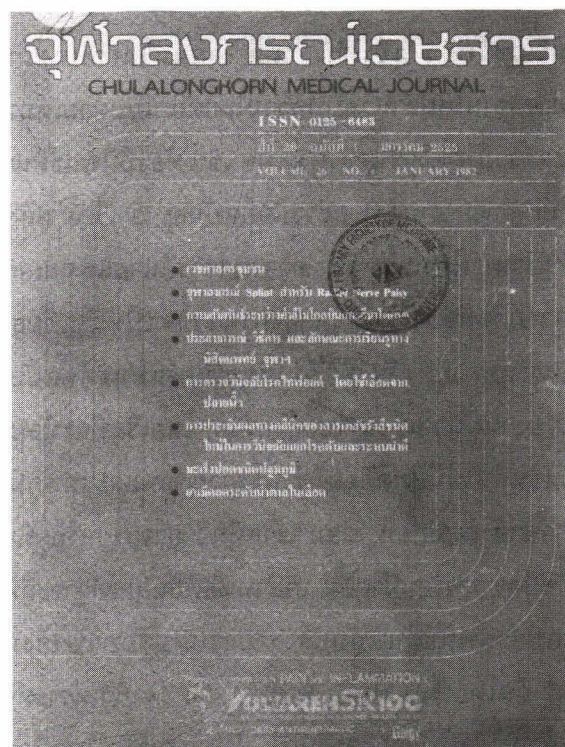
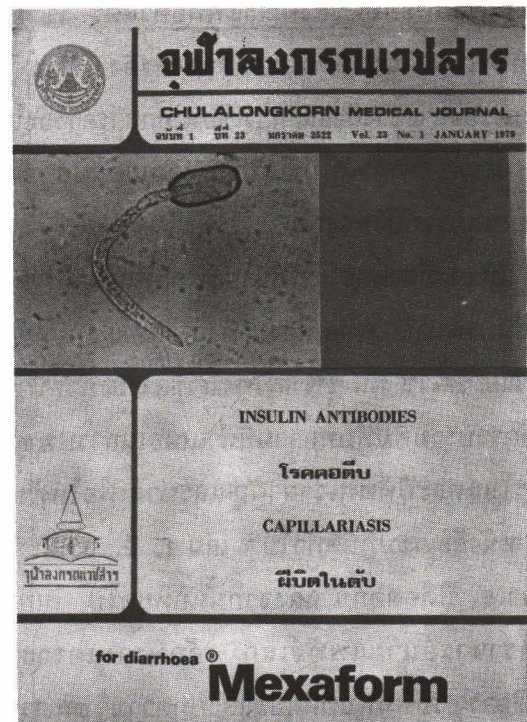
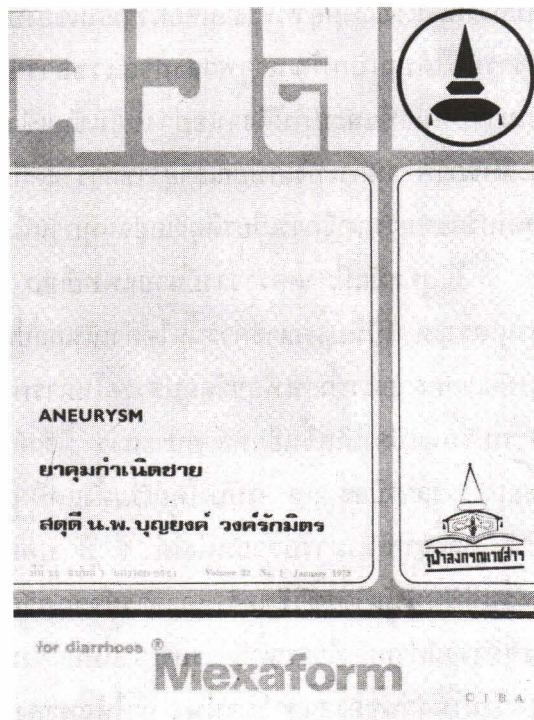
ในช่วงที่ศาสตราจารย์นายแพทย์เกษม จิตรปฏิมา เข้ามาช่วยงานและต่อมารับเป็นบรรณาธิการได้เพิ่มวารสารจากปีละ 3 ฉบับ มาเป็นปีละ 4 ฉบับ โดยเริ่มตีพิมพ์ปีละ 4 ฉบับ ในปี พ.ศ. 2510 วารสารฉบับแรกเป็นบทความภาษาไทย ส่วนฉบับที่ 4 ของปีจะเป็นฉบับภาษาอังกฤษล้วน เพื่อยกมาตรฐานของวารสาร และเพื่อเผยแพร่วารสารไปยังห้องสมุดต่างประเทศ มีอาจารย์หลายท่านช่วยในกองบรรณาธิการ อาทิ นายแพทย์จรัส สุวรรณเวลา นายแพทย์พิทยา จันทระกมล นายแพทย์ประสาน ต่างใจ นายแพทย์ประสิทธิ์ พุดทะกฤต 2 ท่านหลังรับผิดชอบโดยตรงเกี่ยวกับวารสารฉบับภาษาอังกฤษ ซึ่งมีบทความวิชาการ และความก้าวหน้าทางการแพทย์ของจุฬากับได้รวบรวมบทความย่อภาษาอังกฤษของบทความภาษาไทยที่ดีพิมพ์ในปีนั้นไว้

จนกระทั่งปี พ.ศ. 2516 เมื่อคณะบดีท่านใหม่คือ ศาสตราจารย์นายแพทย์สมัค พุกกะณะเสน ขึ้นดำรงตำแหน่ง คณะแพทยศาสตร์ได้แต่งตั้งกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง โดยมี ศาสตราจารย์นายแพทย์จรัส สุวรรณเวลา เป็นประธาน ทำหน้าที่ดูแลงานด้านเกี่ยวกับวิชาการทั้งหมด รวมถึงการดูแลงานจุฬาลงกรณ์เวชสารด้วย ลักษณะการบริหารและดำเนินงานจุฬาลงกรณ์เวชสารจึงเปลี่ยนไป ศาสตราจารย์นายแพทย์จรัส สุวรรณเวลา ได้มอบหมายให้ รองศาสตราจารย์นายแพทย์วิชัย โปษยะจินดา เป็นบรรณาธิการวารสารดูแลรับผิดชอบอีกต่อหนึ่ง ในช่วงนั้นกองบรรณาธิการได้ระดมกำลังในการจัดทำจุฬาลงกรณ์เวชสาร ซึ่งล่าช้ากว่ากำหนด

รวมไปถึงทุนในการจัดทำวารสาร เพราะในช่วงนั้นเป็นยุคน้ำมันแพง ค่าใช้จ่ายในการจัดพิมพ์สูงขึ้นอย่างมาก วารสารในยุคนั้นยังคงออกปีละ 4 ฉบับ ไม่มีฉบับพิเศษสำหรับบทความภาษาอังกฤษอย่างเดียว แต่คละกันไป มีการเพิ่มคอลัมน์ด้านแพทยศาสตร์ศึกษา ซึ่งกำลังเป็นที่สนใจกันมาก มีปัญหาถามตอบ ปรีศนาภาพ เพื่อให้ผู้อ่านมีส่วนร่วมในการติดต่อกับผู้จัดทำ วารสารยังคงออกล่าช้ากว่ากำหนด แม้ว่าจะได้รับความร่วมมือในการส่งบทความมาลงตีพิมพ์มากขึ้น ส่วนหนึ่งเพราะยังเข้มงวดด้านคุณภาพ เนื้อหาของบทความและสำนวนภาษาที่ใช้

ศาสตราจารย์นายแพทย์สุภวัณห์ ชุตินวงศ์ ได้รับแต่งตั้งเป็นบรรณาธิการคนต่อมาในปี พ.ศ. 2519 ในระยะนั้นอุปสรรคด้านการเงินและการจัดการมากจนเกิดวิกฤตการณ์ ศาสตราจารย์นายแพทย์สุภวัณห์ จึงได้เสนอให้คณะแพทยศาสตร์ช่วยเหลือด้านการเงิน ทำให้จุฬาลงกรณ์เวชสารได้รับความอุปถัมภ์ด้านการเงินเพื่อช่วยเหลือในการจัดพิมพ์และจัดส่งวารสาร ปีละ 40,000 บาท กับทางคณะได้จัดเจ้าหน้าที่ฝ่ายธุรการมาช่วยงานโดยเฉพาะ 1 คน คือ คุณอารยา สุวรรณฤทธิ์ คุณอารยาได้ทำหน้าที่ช่วยงานธุรการของวารสาร และคณะแพทยศาสตร์ก็ได้ให้เงินสนับสนุนการจัดทำวารสารมาจนถึงทุกวันนี้ ช่วงที่ศาสตราจารย์นายแพทย์สุภวัณห์ ชุตินวงศ์ เริ่มเข้ามาเป็นบรรณาธิการ วารสารออกล่าช้ากว่ากำหนดเป็นปีทำให้ตัดสินใจจัดจัดทำวารสารในปี พ.ศ. 2518 ที่ล่าช้าทั้งปี และเร่งออกวารสารที่ค้างก่อนหน้านั้นกับออกวารสารในปี พ.ศ. 2519 ใหม่ให้ทันกำหนดเวลา โดยเรียง volume ตามลำดับต่อมา โดยสรุปจุฬาลงกรณ์เวชสารได้งดออกวารสารประจำปี พ.ศ. 2508, 2509 และ 2518 แต่นอกเหนือจากนั้นวารสารตีพิมพ์ครบทุก Volume ทุกปีเรื่อยมา

อาจารย์แพทย์หญิงกนก บุญยะรัตเวช มารับงานบรรณาธิการต่อในปี พ.ศ. 2520 วารสารยังคงออกปีละ 4 ฉบับ ในช่วงนี้ได้ชักชวนคุณวงศ์วรรณ

ภาพที่ 3 ภาพหน้าปกจุฬาลงกรณ์เวชสารที่มีการเปลี่ยนแปลงในปี พ.ศ. 2521, 2522, 2525 และ 2539
สังเกตได้ว่าเปลี่ยนแปลงตามบรรณาธิการที่เปลี่ยนไปแต่ละช่วงเวลา

วงศ์สุภา จากหอสมุดของคณะแพทยศาสตร์ เข้ามาช่วยงานด้านการตรวจสอบเอกสารอ้างอิง การจัดมาตรฐานของการอ้างอิงและการเขียนเอกสารอ้างอิงให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานที่ปรับเปลี่ยนตามยุคสมัย ซึ่งก็ได้ช่วยงานมาจนถึงปัจจุบัน

ในช่วงที่ศาสตราจารย์นายแพทย์ศุภวัฒน์ ชูติวงศ์ เป็นบรรณาธิการต่อเนื่องมาถึงอาจารย์แพทย์หญิงกนก บุญยรัตเวช นั้น จุฬาลงกรณ์เวชสารยังทำหน้าที่ในการจัดรวบรวมพิมพ์บทความที่น่าสนใจในการประชุมวิชาการในแต่ละปีที่เห็นว่าสำคัญและน่าสนใจให้ด้วยชื่อ “หนังสือเวชปฏิบัติทั่วไป” เล่ม 1, 2, 3, 4, 5 เป็นเวลา 5 ปีติดต่อกัน หลังจากนั้นก็หยุดไป ในยุคที่ศาสตราจารย์นายแพทย์เสก อักษรานุเคราะห์ บรรณาธิการ รับพิมพ์บทความและบทความวิชาการที่เสนอในการประชุมวิชาการลงในจุฬาลงกรณ์เวชสาร จัดเป็นฉบับพิเศษสำหรับการประชุมวิชาการประจำปีแทนเพื่อช่วยเหลือในด้านการจัดพิมพ์ให้แก่คณะกรรมการประชุมวิชาการ ซึ่งก็ได้ทำติดต่อกันมาหลายปี จนเมื่อคณะกรรมการประชุมวิชาการดำเนินงานได้เป็นปีกแผ่นมากขึ้น ประกอบกับจำนวนและเนื้อหาบทความที่จะลงตีพิมพ์มีจำนวนมากขึ้น คณะกรรมการประชุมวิชาการจึงได้จัดพิมพ์หนังสือขึ้นเองชื่อ “เวชศาสตร์ร่วมสมัย” เล่ม 1,2 และต่อมาเปลี่ยนเป็นเวชศาสตร์ร่วมสมัย 2535 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535 และไล่มาตามลำดับปีจนถึงปัจจุบัน

ศาสตราจารย์นายแพทย์มานิตย์ ลิ้มปวยอ และ ศาสตราจารย์แพทย์หญิงเสาวนีย์ จำเดิมเผด็จศึก เข้ามารับตำแหน่งบรรณาธิการในปี พ.ศ. 2522 และ 2524 ตามลำดับ ในยุคนั้นวารสารพัฒนาขึ้นโดยออกปีละ 6 ฉบับ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2523 ได้พัฒนาต่อเนื่องมาโดยเร่งกระตุ้นให้อาจารย์และศิษย์เก่าส่งบทความมาตีพิมพ์ปรับปรุงทะเบียนสมาชิกเพื่อตัดจำนวนที่ส่งไปไม่ถึงสมาชิก

ช่วงระยะเวลาสิบกว่าปีที่ผ่านมา (2526-2538) ศาสตราจารย์นายแพทย์เสก อักษรานุเคราะห์ ซึ่งมี

อุดมการณ์อย่างแรงกล้าที่จะสานต่อความฝันของบรรดาอาจารย์ที่ได้บุกเบิกพัฒนาจุฬาลงกรณ์เวชสารมา ได้เข้ามารับหน้าที่และปฏิบัติงานอย่างขยันขันแข็ง มีประสิทธิภาพ จนกระทั่งเกษียณอายุราชการ แต่ก็ยังรับเป็นที่ปรึกษาบรรณาธิการเกียรตินิพนธ์อยู่จนทุกวันนี้

ในยุคสมัยที่ศาสตราจารย์นายแพทย์เสก อักษรานุเคราะห์ เป็นบรรณาธิการนั้นได้ดำเนินกลยุทธ์ในการพัฒนาหลายประการเพื่อจัดอุปสรรคในการทำงาน มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอีกหลายประการ ที่สำคัญคือเริ่มออกวารสารปีละ 12 ฉบับ โดยเริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2527 หลังจากเข้ามารับตำแหน่งได้ 1 ปี บทความสำหรับตีพิมพ์นั้นได้ใช้วิธีขอรับรองอาจารย์จากภาควิชาต่างๆมาร่วมทำหน้าที่บรรณาธิการประจำฉบับ รวบรวมบทความในส่วนของสาขาวิชานั้น ทำให้จุฬาลงกรณ์เวชสารในแต่ละฉบับเหมือนมี Theme ประจำฉบับว่าเป็นสาขาวิชาใด เช่น ด้านศัลยศาสตร์ ด้านสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยา เป็นต้น นอกจากนั้นได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานให้มีจำนวนบทความในแต่ละแบบตามเหมาะสมและตามมาตรฐานต่างประเทศ เช่น ต้องมีนิพนธ์ต้นฉบับ (original article) อย่างน้อยฉบับละ 3 เรื่อง หลังจากทำงานมาได้ระยะหนึ่ง ศาสตราจารย์นายแพทย์เสก มีความคิดที่จะผลักดันจุฬาลงกรณ์เวชสารให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล จึงได้ริเริ่มให้จัดพิมพ์นิพนธ์ต้นฉบับและรายงานผู้ป่วยเป็นภาษาอังกฤษ โดยเริ่มที่ละน้อยจากในขั้นต้นให้มีบทความ คำบรรยายภาพและแผนภูมิเป็นภาษาอังกฤษก่อน ต่อมาเมื่อเห็นว่าอาจารย์หรือนิพนธ์อื่นมีความพร้อมมากขึ้น ก็กำหนดเป็นเกณฑ์ว่าจะตีพิมพ์เฉพาะนิพนธ์ต้นฉบับและรายงานผู้ป่วยภาษาอังกฤษเท่านั้นโดยเริ่มมาในปี พ.ศ. 2534 หากวิเคราะห์จุดนี้แล้วจะเห็นได้ว่าอาจารย์เป็นผู้ที่มองการณ์ไกลอีกทั้งมีความตั้งใจจะช่วยยกระดับมาตรฐานด้านวิชาการของอาจารย์ในคณะรวมทั้งนิพนธ์อื่นๆ เพราะก็ได้หาผู้ช่วยตรวจทานภาษาอังกฤษต้นฉบับทำให้ผู้พิมพ์ได้พัฒนาตนเองขึ้นด้วย แต่ก็มิได้ก่อให้เกิดปัญหาขาดแคลนต้นฉบับ

June 1996

ตามมามาก ซึ่งอาจารย์ก็ได้ยื้อท้อ การเขียนบทความ และเอกสารอ้างอิงนั้นคณะบรรณาธิการก็ได้ช่วยปรับแต่งแก้ไข เพิ่มเติมให้สมบูรณ์ได้มาตรฐาน ยิ่งได้คุณวงศ์วรรณ วงศ์สุภา บรรณารักษ์ผู้ช่วยประจำหอสมุดของคณะแพทยศาสตร์ ซึ่งช่วยงานด้านนี้มาตลอดอีกแรง ก็ประกันได้ว่าเอกสารอ้างอิงในบทความของจุฬาลงกรณ์เวชสารนั้นถูกต้องไม่มีผิดพลาดทั้งเนื้อหาและลักษณะการเขียนอ้างอิง การนำวารสารให้เข้าระบบการอ้างอิงในระดับนานาชาติ เช่น Index Medicus มิใช่เรื่องง่าย แต่สิ่งนี้เป็นสิ่งที่อยู่ในใจของศาสตราจารย์นายแพทย์เสกตลอดเวลาทำงาน นอกจากบทความต้องได้มาตรฐานแล้ว กำหนดออกวารสารต้องสม่ำเสมอไม่ล่าช้า ซึ่งเป็นสิ่งที่ยากลำบากเช่นกัน แต่อาจารย์ก็ได้ใช้ความพยายามเต็มกำลังความสามารถ จัดหาเจ้าหน้าที่มาช่วยงานเพิ่มเติมโดยอาศัยเงินบริจาคจากแหล่งต่างๆ มาช่วยจนเจือ รวมถึงการสนับสนุนด้านค่าจัดพิมพ์วารสารจากคณะแพทยศาสตร์ ถึงแม้จะเป็นที่น่าเสียดายว่าหลังจากที่อาจารย์ได้เพียรพยายามมาตลอด จุฬาลงกรณ์เวชสารยังไม่ประสบความสำเร็จในส่วนนี้

สิ่งที่น่าภาคภูมิใจสำหรับจุฬาลงกรณ์เวชสารก็คือ การเป็นวารสารที่มีกำหนดออกรายเดือน หรือปีละ 12 เล่ม เพียงวารสารเดียวของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อีกทั้งได้รับการบรรจุลงในการอ้างอิงของ Index Medicus for WHO Southeast Asia Region ซึ่งแม้ว่าจะไม่ถึงระดับ Index Medicus ของทุก Region ก็นับว่าเป็นระดับนานาชาติเช่นกัน เนื้อหาของบทความก็มีเอกลักษณ์ที่คงความเป็นมาตรฐาน โดยไม่ได้ลอกเลียนแบบใคร การใช้ภาษาไทยปนอังกฤษสำหรับบทความภาษาไทยก็เป็นแบบของจุฬา คือใช้คำภาษาไทยมากที่สุดสำหรับคำศัพท์ที่มีบัญญัติไว้และใช้ภาษาอังกฤษกำกับในตอนแรกที่กล่าวถึง ต่อจากนั้นอาจใช้คำภาษาไทยหรืออังกฤษอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไป ไม่มีการใช้ศัพท์บัญญัติเองหรือคำแปลกๆ ที่ไม่เป็นคำไทย เพื่อมิให้เกิดการสะดุดเวลาอ่าน เครื่องหมายวรรคตอนก็ใช้เท่าที่

จำเป็นไม่เลียนแบบภาษาอังกฤษและเห็นว่าแนวทางเช่นนี้ได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน

จุฬาลงกรณ์เวชสารถือกำเนิดขึ้นและได้ดำเนินงานต่อเนื่องมาถึงปีที่ 40 แล้ว ถ้าไม่ได้อาจารย์ผู้มีความคิดและอุดมการณ์กว้างไกล ไม่มีคณะบรรณาธิการผู้ร่วมงานที่มีปณิธานร่วมกัน เสียสละกำลังกาย ความคิดและร่วมใจ ในการดำเนินงานและพัฒนาต่อเนื่องกันมา จุฬาลงกรณ์เวชสารก็คงไม่ได้เจริญรุ่งเรืองจนเห็นปรากฏในมือของท่านในขณะนี้ แต่ขออย่าว่า จุฬาลงกรณ์เวชสารกำเนิดขึ้นนอกเหนือจากเพื่อชาวแพทย์จุฬาทุกท่านแล้ว ยังมุ่งหวังให้เกิดประโยชน์แก่แพทย์ทั้งมวลสำหรับเป็นแหล่งวิชาการให้แพทย์ทุกท่านได้รับความรู้ข่าวสารทางการแพทย์ต่อเนื่องเพื่อให้คงมาตรฐานที่ดีตลอดชีวิตของความเป็นแพทย์

รายนามบรรณาธิการจุฬาลงกรณ์เวชสาร ตั้งแต่เริ่มจัดพิมพ์จนถึงปัจจุบัน

ศาสตราจารย์นายแพทย์เจสีย์ วัชรพุทก์
มิถุนายน 2497 - ธันวาคม 2511

ศาสตราจารย์นายแพทย์เกษม จิตรปฏิมา
มกราคม 2512 - ธันวาคม 2515

ศาสตราจารย์นายแพทย์จรัส สุวรรณเวลา เป็นประธาน
คณะกรรมการ
รองศาสตราจารย์นายแพทย์วิชัย โปษยะจินดา เป็น
บรรณาธิการ มกราคม 2516 - ธันวาคม 2518

ศาสตราจารย์นายแพทย์ศุภวัฒน์ ชุตินวงศ์
มกราคม 2519 - 28 กรกฎาคม 2520

อาจารย์แพทย์หญิงกนก บุญะรัตเวช
29 กรกฎาคม 2520 - 30 มกราคม 2522

ศาสตราจารย์นายแพทย์เสก อักษรานุเคราะห์
7 มกราคม 2526 - 30 กันยายน 2538

ศาสตราจารย์นายแพทย์มานิตย์ ลิ้มปวยอ
1 กุมภาพันธ์ 2522 - 31 ธันวาคม 2523

ศาสตราจารย์นายแพทย์สุทธิพร จิตต์มิตรภาพ
1 ตุลาคม 2538 - ปัจจุบัน

ศาสตราจารย์แพทย์หญิงเสาวนีย์ จำเดิมแผ้วจติก
1 มกราคม 2524 - 31 ธันวาคม 2525

เรื่อง : สุทธิพร จิตต์มิตรภาพ

ภาพ : สมรัตน์ จารุลักษณะนันท์

หมายเหตุ

จุฬาลงกรณ์เวชสารยินดีต้อนรับบทความเพื่อตีพิมพ์ในคอลัมน์พิเศษ “ปฐมแพทย์จุฬา 50 ปี” ซึ่งจะมีอยู่ตลอดระยะเวลาในวารสารจุฬาลงกรณ์เวชสาร ประจำปี 2539 และ 2540 โดยจะขอถือเป็นโอกาสอันดีในกิจกรรมร่วมเฉลิมฉลอง 50 ปี แห่งการก่อตั้งคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนึ่งขอเท็จจริงในบทความหากท่านผู้อ่านท่านใดเห็นว่าคลาดเคลื่อน ขอความกรุณาแจ้งมายังบรรณาธิการ เพื่อจะได้ตรวจสอบและเก็บไว้เป็นหลักฐานอ้างอิงต่อไปในอนาคต